

SELMA BLAIR SZKLERÓZIS MULTIPLEXÉRŐL VALLOTT

Amikor rosszul működik a test GPS-e

Kilencezer embert érint hazánkban a szklerózis multiplex, amelyről nemrégiben egy ismert hollywoodi színészről is beszélt. Bár ijesztő körkép, a neurológus szerint az egyik leghatékonyabban kezelhető idegrendszeri betegségről van szó.

NEUROLÓGIA
TROGMAYER ÉVA

„Néha elesek. Elejtek dolgokat. Kódós a memóriám. És a bal oldalamat egy meghibásodott GPS irányítja. De csinálom. És nevetek, és nem tudom pontosan, hogy hogy fog elszülni, amit csinállok, de a lehető legjobban próbálok tenni a dolgomom (...). Nem kaphatsz segítséget, amíg nem kérsz. Az elején megsemmisítő tud lenni. Aludni akarsz. Mindig csak aludni. Szóval nincsenek válszaim. Látod, csak aludni akarok. De én egy kész személyiség vagyok, és szeretném, ha valami módon teljes lenne az életem. Újra játszani akarok a fiammal. Sétálni akarok az utcán, és megülni a lovamat. SM-em van, és jól vagyok. De ha látod, hogy elejtek valamit az utcán, szabad segítened felvenni. Nekem egyedül egy egész napba telne” – írja szklerózis multiplexéről szóló Twitter-bejegyzésében a Kegyetlen játékok, a Doktor Szószí és a Pokolfajzat című film egykori sztárja, a 46 éves Selma Blair. Üzenetével erőt és reményt szeretne adni a küzdelemhez sorstársainak és saját magának is, miközben hálás a sorsnak, mert betegsége ellenére is van munkája, és a körülötte élők támogatásáról sem kellett lemondania. Legalább 15 éve él együtt a betegséggel, de nem vette elég komolyan a tüneteket addig, amíg saját orvosa előtt hasra nem esett, vallja be.

FEL KELL TÉRKÉPEZNI AZ AGYAT

A szklerózis multiplex világszerte egymillió, Magyarországon pedig mintegy kilencezer embert érint, tudjuk meg dr. Vécsei Lászlótól, a Szegeди Tudományegyetem Neurológiai Klinikájának igazgatójától. Már fiatalon, 20 és 40 éves kor között jelentkeznek a tünetek, amelyek gyakrabban érintik a nőket, mint a férfiakat. – A betegek általában végtaggyengeségre, végtagszibbadásra panaszkodnak. De elképzelhető kettős vagy homályos látás, és vizeleési problémák jelentkezése is – kezd, és rávilágít, ezek együttes jelenléte sejteti, hogy az idegrendszer több pontját is érintő károsodásról lehet szó.

Ha a neurológusban felmerül a gyanú, hogy szklerózis multiplexről lehet szó, először MRI-vizsgálat – mágneses re-

A szklerózis multiplex általában egyetlen MRI-vizsgálattal diagnosztizálható. Gyógyszeres kezeléssel jelentősen javítható a beteg életminősége.

zonációs képalkotás – segítségével térképezi fel az agy állapotát. – Az esetek jó részében már ennek eredménye igazolja, hogy több helyet érint az agyban a károsodás. Második lépésként egy sokak számára ijesztőnek tűnő, ám annál egyszerűbb eljárás, az agyfolyadékvétele következik. Ilyenkor a csigolyák közé szűrt tüvel veszünk mintát, szabad segítened megpróbáljuk kimutatni azon fehérjék jelenlétét, amelyek a gyulladást okozhatják – avat be a neurológus.

ROSSZABB ÉS JOBB IDŐSZAKOK

Amennyiben látásprobléma is fellép, a szemet is megvizsgálják, derül ki. – A kiváltott válsz vizsgálatával a látóideg működőképességének állapotára keressük a választ. Am ezt a vizsgálatot, ellentétben a másik kettővel, nem mindig végezzük el, csak ha indokolt – világít rá dr. Vécsei László.

Ha szklerózis multiplexről van szó, három változattal számolhatunk. Az első esetben a betegnek vannak rosszabb és jobb időszakai, a másodikban egyáltalán nincs fellelegzés, folyamatosan romlik az állapota, a harmadik változatban pedig először a rossz és a jó időszakok váltják egymást, amelyek végül folyamatos romlásba csapnak át. Am ne hamarkodjunk el a rémületet, figyelmeztet a neurológus. Mert bár nagyon komolyan kell venni a körképet, szerencsére a

SM-em van, és jól vagyok. De ha látod, hogy elejtek valamit az utcán, szabad segítened felvenni. Nekem egyedül egy egész napba telne.

Selma Blair

szklerózis multiplex kezelése a neurológia egyik legígéretesebben fejlődő ága.

EGYÜTT KELL MŰKÖDNI

– A 90-es évek óta egyre jobb gyógyszerek segítik a betegek mindennapjait. Hatalmas fejlődés történt ezen a téren, így tényleg jelentősen javítható az életminőség – mondja a szakértő, és kiemeli, még ha látszólag teljesen tünetmentessé válik is a beteg, önhatalmúlag tilos abbahagyni a gyógyszerek szedését.

– Az orvossal együtt kell dönteni a gyógyszerek adagolásáról, mert az indokolatlanul elhagyott kezeléssel nagy kárt tehetünk a szervezetünkben. A neurológus mindig a betegség súlyosságának megfelelően állítja be a gyógyszereket, amelyeken időközben lehet változtatni. Az optimis-

ta cél azonban mindig ugyanaz: lehetőleg a látható betegségaktivitás (NEDA) nélküli élet – szögezi le. Ez pedig nem is lehetetlen, derül ki.

FÁRADÉKONYSÁG ÉS MEMÓRIAPROBLÉMÁK

A betegség kezdetén a páciensek jelentős része, akár 30–40 százalékka is küzdeni kezd a gondolkodás lassúbbodásával és a fáradékonysággal. Nehezen látja el a munkáját, de még nem tudja, mi lehet az oka. Dr. Vécsei László figyelmeztet, ez más körképekre is igaz lehet, így ha fáradékonyságot és memóriazavart tapasztalunk magunkon, ne gondoljunk azonnal a szklerózis multiplexre. Neurológushoz általában már csak akkor jut el a beteg, ha a mozgásával összefüggő komolyabb tünetei vannak, mondja egyúttal az orvos, ilyenkor viszont magyarázatot kaphat kognitív képességei romlására is.

Selma Blair saját példáján keresztül szeretne erőt és reményt adni a küzdelemhez sorstársainak.